

سفر نامه

عمرات‌هایی که این روزها تغییر کاربری داده‌اند
گرما به گردی در تهران

زرواحمدزاده، راهنمای طبیعت گردی

در سال‌های گذشته، بازار، حمام و قهوه‌خانه‌های ایران؛ فرصتی برای تعامل اقتصادی و فرهنگی و تجاری و گفت و شنودهای روزمره بود. شاید به همین خاطر، بازار و حمام، همواره از معماری تحسین‌برانگیزی در کشور برخوردار بوده و معمولاً با تزئیناتی چون کاشی‌کاری، نقاشی، کادربندی و دکوراسیون سنتی جذابی همراه می‌شد. به همین منظور، معمولا در کنار بازارها، حمام و مدرسه و مسجداً احداث می‌شد و این سه عنصر، بخشی از سبک زندگی روزانه مردم را تشکیل می‌داد. به هر شهری که سفر کنید یکی از اماکن دینی آن قطعاً حمام قدیمی شهر است که غالباً تغییر کاربری داده و به موزه و یا بازارچه صنایع دستی تبدیل شده است. البته کم و بیش حمام‌هایی یافت می‌شوند که هنوز تنورشان روشن است و آب‌شان گرم. یکی از گرم‌های تهران که با اندک بازسازی هنوز فعال است، گرما به باب همایون واقع در میدان امام خمینی، خیابان باب همایون، کوچه‌فناات است. اسم حمام نمره که می‌آید یاد خاطرات بزرگترهای فامیل می‌افتد. دور هم جمع می‌شوند یکی از خاطرات مشترک همه‌شان حمام نمره است، که از صبح زود بچه‌ها بغل می‌رفتند حمام و نوبت می‌گرفتند حمام رفتن آنقدر طولانی می‌شد که کار به خوردن گوشت کوبیده بانوشابه کلدا می‌کشید، اوستای حمامی که یک به یک نمره‌ها را صدا می‌زد و پشت سرش این عبارت نوشته شده بود: «هر که دارد امانتی موجود، بسپارد به بنده وقت ورود اگر شمولدانتش مفقود، بنده مسئول آن نخواهم بود». که البته این شعر لطیف امروزه به جمله امری «این مکان هیچ مسئولیتی در قبال لوازم شخصی شما ندارد» تغییر یافته است.

بگذریم، به حمام باب همایون رفته‌یم و طلب یک کلین نمره کردیم. برای من گرمای بنده خیلی فضای جالبی بود. یک حوض در میان و دورش پر بود از کمد و البته این فضا برای مادرم یادآور خاطرات کودکی بود و به محض ورود جزء به جزء حمام را بریم توصیف می‌کرد. تعجب نکنید، گرما به باب همایون چندروز در هفته مخصوص بانوان است و ما نیز می‌توانیم از این فضای دلنشین لذت ببریم. گرما به باب همایون چیزی حدود ۳۰ سال قدمت دارد و بازمانده از دوران قاجار است که هنوز پارچه‌ها و دایر است. در انتها زن اوستای حمامی با یک لیوان نوشابه خنک‌ما پذیرایی کرد و از گرما به بیرون زدیم و به سراغ حمام نواب رفته‌یم که امروزه تبدیل به موزه و بازارچه سنتی شده است. در محله عودلاجان وقتی وارد خیابان پیک دامغانی شدیم، عمارتی آجری نظرمان را جلب کرد که بر سر در آن با کاشی‌های آبی و خط نستعلیق نوشته شده است: خانه صنایع دستی و هنر حمام نواب. این حمام روزگاری لوکیشن برخی فیلم‌های معروف قدیمی سینمای ایران -مانند فیلم قیصر و- شاهد حضور بزرگان سینمای ایران بوده است. حمام نواب بیش از یک هزار متر مربع مساحت دارد که حدود ۲۰ پله از کف بازار پایین تر است و آب آن از قناتی معروف به حاج علی‌رضا تامین می‌شده. این حمام قبلاً یک چاله حوض و سه خزینه داشته که چاله حوض آن، از بزرگ‌ترین چاله حوض‌های تهران بوده است. برای رفتن به بازارچه حمام نواب دیدن یکی از اماکن تاریخی تهران قدیم، اگر خیابان ری را از سمت سه راه امین حضور طی کنید، در نیمه راه، دست راست، کوچه‌ای وجود دارد که به کوچه دار غربی شهرت دارد. وقتی به انتهای کوچه رسید، بازارچه‌ای نمایان می‌شود که طاق فلزی و مغازه‌های بسیار دارد.

از گیل، کاج، ولیک، سسرو، ماگنولیا، شمشاد به همراه حیواناتی از جمله گراز، شغال، راسو، سنجاب، عقاب، شاهین، سهره، ریسک، جغد را در خود جای داده است. همچنین رودخانه زیارت نیز از این پارک عبور می‌کند که به جذابیت آن می‌افزاید.

کاخ موزه گرگان
کاخ موزه گرگان یکی از ۱۲ کاخ سلسله پهلوی بوده است که در پارک شهر (کتابخانه سابق) قرار دارد. این بنا در دوره پهلوی اول ساخته شده است. کاخ موزه گرگان به عنوان اولین موزه شمال کشور، بیست و چهارمین موزه کشور و چهارمین موزه تخصصی باستان‌شناسی کشور شناخته می‌شود که به‌روی عموم باز است. رضاشاه در سال ۱۳۱۷ دستور ساخت این بنا را در کنار چندین بنای اداری دیگر صادر کرد.

همچنین موزه مذکور به ثبت ملی رسیده است و تندیس‌هایی از ۳۰ شخصیت برجسته استان گلستان به همراه آثار به جا مانده از دوران پهلوی برای نمایش عموم در این مکان نگهداری می‌شود. از ساعت ۸ صبح تا ۸ بعدازظهر روزهای شنبه تا یکشنبه (بجز روزهای تعطیل) می‌توانید از این مجموعه بازدید کنید

مدرسه عمادیه گرگان
مدرسه عمادیه گرگان از بناهای تاریخی این شهر است که در دوره شاه سلیمان صفوی ساخته شده است. این مدرسه پلاکی مستطیل شکل داشته و دارای چهار ایوان در دو طبقه و حجره‌هایی در یک طبقه است. مرمت‌هایی روی این مدرسه در طول زمان انجام گرفته است.

مدرسه عمادیه که نام‌های دیگر آن مدرسه آقا حسین عمادیه یا دروازه نواست، از بناهای قدیمی شهر گرگان است که در سال ۹۵۲ هجری قمری در دوره پادشاهی سلیمان صفوی به‌وسیله روح‌الله حسینی استرآبادی در خیابان امام خمینی در ضلع شرقی مرکز محله درب نو در بافت قدیم تاسیس شد. این مدرسه تاریخی با ۱۵۵۰ مترمربع همراه گوناگون، مسجد گلشن، مجموعه چند تکیه، بافت و عناصر عمده محله درب‌نو و نیز قسمتی از بافت بازار کهنه استرآباد را شامل می‌شوند.

بازار نعلبندان
بازار نعلبندان یا بازار قدیمی گرگان در بافت قدیمی گرگان، حدفاصل چهارراه میدان تاسه راه میر کریم و میدان قیصر به قرار دارد و از جنوب به خیابان امام خمینی و از غرب به محله سرچشمه متصل است. بازار قدیمی گرگان که قدمتی دیرینه دارد، از نظر سبک معماری یکی از زیباترین بازارهای شمال ایران محسوب می‌شود. بر اساس مدارک موجود، قدمت این بازار به سال ۲۷۵ هجری قمری برمی‌گردد.

بازار نعلبندان چندین راسته مختلف دارد که با فرعی‌هایی به یکدیگر متصل شده‌اند و مردم زیادی در آنجا مشغول کسب و کار هستند. در این بازار حدود ۱۵۰ مغازه فعالیت می‌کنند. البته به این تعداد باید گاری‌هایی را هم اضافه کنید که در بازار رفت و آمد می‌کنند و اجناس خود را می‌فروشند. از اجناس مهمی که در این بازار عرضه می‌شود، پوشاک است، خصوصاً بازی‌های زیادی در قسمت آغازین بازار قرار دارند و این بازار یکی از مراکز عمده فروش پارچه محسوب می‌شود.

دیوار سرخ
دیوار بزرگ گرگان یسادیوار بزرگ اسکندر یادیوار سرخ که در متون قدیمی با نام مار سرخ نیز نامیده شده است، در جهت شرقی - غربی با ۲۰۰ کیلومتر طول ساخته شده و از کنار دریای خزر در ناحیه گمیشان آغاز شده و تا کوه‌های گلیداغ در شمال شرق کاله ادامه می‌یافته است. این دیوار از آن‌رو به «مار سرخ» معروف شده که در ساخت هسته مرکزی و قسمت‌های میانی آن اجرهای سرخ رنگ به کار رفته است. پیش از آغاز تحقیقات علمی، برخی ساخت این دیوار را به اسکندر مقدونی نسبت می‌دادند و برخی دیگر آن را متعلق به زمان کوروش هخامنشی یادوران اشکانی می‌دانستند. از این دیوار در برخی متون به سدا اسکندر و سد نوشیروان نیز نام برده شده است. از آنجا که این دیوار در جنوب دهستان (در ترکمنستان کنونی) و شمال گمیشان آغاز می‌شده و از نزدیکی گرگان و رود گرگان نیز می‌گذشته به این اسمی هم معروف شده است. همچنین محمدبن نجیب بکران در جهان‌نامه نام این دیوار را «تجنبار» نوشته است.

این دیوار تاریخی بعد از دیوار چین طولانی‌ترین دیوار در جهان به‌شمار می‌رود.

جزیره آشوراده
جزیره آشوراده در غرب بندر ترکمن بزرگ‌ترین جزیره ایرانی در دریای خزر است که در شبه‌جزیره میانکاله واقع شده است. در گذشته آشوراده از سه جزیره تقریباً هم‌پهلو تشکیل می‌شده که دو جزیره کوچک و انتهایی آن در طول قرن‌ها به زیر آب رفته‌اند و حالا آشوراده نیز به همان دلیل متروک و نیمه‌مغروق مانده است. البته مسافران می‌توانند از بندر ترکمن با قایق موتوری ظرف مدت زمان ۱۰ دقیقه به آشوراده برسند و از زیبایی‌های بی‌نظیر و آرامش‌بخش آن لذت ببرند.

پارک جنگلی ناهارخوران
پارک جنگلی ناهارخوران تفرجگاهی قدیمی و نسبتاً معروف در گرگان است که در ۴ کیلومتری جنوب این شهر قرار دارد. این پارک با وجود موقعیت خوب و قرار گرفتن در دامنه‌های پر شیب و همچنین داشتن آب و هوای مناسب همه ساله گردشگران زیادی را از سراسر کشور به خود جذب می‌کند. از جمله امکانات این مجموعه می‌توان به رستوران، مهمانسرا، چندین هتل و ویلا تفریحی اشاره کرد. این منطقه ۱۶۸ هکتار آب و هوایی مطبوع‌تر از شهر گرگان دارد و انواع پوشش گیاهی از جمله درختان و گیاهان بلوط، افرا، پالت، نمدار، انجیلی، گیلاس و حشی، ممرز، درختچه‌های تمشک، کوله خاس،

پیمبر و کمی پایین‌تر بر تپه‌ای مشرف به کوهستان نیز بقعه چوپان آقا قرار گرفته است. مسیر رسیدن به خالد نبی در منطقه‌ای کوهستانی و پر پیچ و خم زیبایی است.

کمی دورتر از زیارتگاه خالد نبی، بر روی یکی دیگر از تپه‌های این منطقه، تندیس‌های سنگی متعددی در کنار یکدیگر و به طور پراکنده، مانند یک گورستان، از زمین قد برافراشته‌اند. بر اساس مستندات و شواهد، قدمت این گورستان تاریخی به هزاران سال پیش مربوط می‌شود. همچنین به نظر می‌رسد که تعداد این سنگ‌ها در ابتدا در حدود ۶۰۰ عدد بوده است.

با مطالعه‌ای که در این منطقه صورت گرفته است، نظریه‌های متفاوتی برای شکل خاص این سنگ‌ها مطرح است. برخی بر این باورند که تندیس‌های بزرگ نشانگر مردانی هستند که کلاه بر سر و شال بر کمر دارند و همچنین تندیس‌های کوچک به شکل زنان هستند. عده‌ای نیز برخی از این سنگ‌ها را به صلیب تشبیه کرده‌اند. از طرفی در یک نظریه دیگر این تندیس‌های بزرگ و کوچک به اندام‌های مردان و زنان نسبت داده شده‌اند. باتمامی این اوصاف، تقریباً در یک موضوع همه این نظریه‌ها به اتفاق نظر رسیده‌اند و آن بیانگر این است که این تندیس‌های سنگی حکم کرند، روزنه کوچکی در سقف بنا و رو به شرق ساخته شده که به نظر می‌رسد باز گذاشتن روزه و به خصوص زینت دادن به آن بی‌ارتباط با عبادات چندین هزار ساله چادر نشینان نباشد که همیشه منفذ چادرهایشان را رو به آفتاب قرار می‌دادند تا نخستین پرتو آفتاب در هر بامداد به پیکر قابوس بتابد.

خالد نبی
مجموعه خالد نبی در منطقه‌ای کوهستانی، در فاصله ۹۰ کیلومتری از گنبد کاووس و ۶۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان کاله و ۶ کیلومتری روستای گچی سسرو، بر فراز قله کوه «گوگچه‌داغ» واقع شده است.

خالد نبی نام پیامبری است که ظاهراً در سال ۵۳۰ بعد از میلاد مسیح به نبوت رسیده است. در کنار بقعه این

پیشینه تاریخی این سرزمین به ۷ هزار سال پیش و در غار کبارام واقع در روستای (فرننگ) بخش گلیکند، به دوران پارینه سنگی برمی‌گردد. پژوهش‌های تازه نشان داده است که منطقه گرگان از ۶ هزار سال پیش تمدن پیش از آریایی‌ها را در خود جای داده بود. کهن‌ترین آثار دوره نوسنگی ایران از غار کمر بندو غار هیتودر نزدیکی به شهر پیدا شده است. این آثار از آشنایی مردمان آن زمان به سفالگری، هنر بافتن، اهلی کردن جانورانی مانند بز کوهی و ساخت ابزارهای سنگی صیقلی حکایت دارد. کاوش‌های تونگ‌توده، در نزدیکی گرگان، نیز نشان داده است که این منطقه دارای روستاهای پرجمعیت، سفالگری انبوه و شبکه آبیاری کشاورزی بوده است و دیرینگی آن دست کم به اندازه شهر سوخته در سیستان است. نام این سرزمین در سنگ‌نوشته‌های هخامنشی، از جمله سنگ نوشته داریوش در بیستون، به صورت ورگانه و در نوشته‌های پهلوی به صورت گورگان آمده است.

تاریخ‌نگاران یونانی از آن‌ها نام هیرکانی یساده کرده‌اند. این سرزمین

خوش آب و هوا از آرامشگاه‌های بهاری و تابستانی شاهان اشکانی بود. در همین دوران بود که ساختن دیوار بزرگ که به نام سدسکندر شناخته می‌شود... استان گلستان سرزمین اقوام است و به دلیل تنوع قومیتی مشهور به رنگین کمان اقوام ایران زمین است.

اقوامی که امروزه در این استان زندگی می‌کنند شامل ترکمن‌ها، بلوچ‌ها، ترک‌ها (آذربایجانی و قزلباش)، مازندرانی‌ها، کردها و قزاق‌ها می‌شوند. به دلیل این تنوع قومیتی لباس‌های محلی این سرزمین نیز رنگارنگ هستند.

گنبد قابوس، بنای تاریخی مربوط به سده چهارم هجری است که در شهر گنبد کاووس قرار دارد و بلندترین برج تمام آجری جهان است

گنبد قابوس مایل گنبد که بلندترین برج تمام آجری جهان به‌شمار می‌آید، در شهر گنبد کاووس قرار دارد و مقبره قابوس پسر و شمشگیر شمس‌المعالی است و به سرپرستی خود او بنا شده است. آجرهایی که در آن برج به کار رفته از خاک گلشن است که خاک ساروجی است و این خاک را در زمان ساخت برج با اسب از دامنه کوه مینودشت آوردند. این بنا در سال ۳۹۷ قمری ساخته شده و معماران زبردست و کارگران برای ساختن این برج ده ضلعی پنج سال کار کردند. روزنه کوچکی در سقف بنا و رو به شرق ساخته شده که به نظر می‌رسد باز گذاشتن روزه و به خصوص زینت دادن به آن بی‌ارتباط با عبادات چندین هزار ساله چادر نشینان نباشد که همیشه منفذ چادرهایشان را رو به آفتاب قرار می‌دادند تا نخستین پرتو آفتاب در هر بامداد به پیکر قابوس بتابد.

مجموعه خالد نبی در منطقه‌ای کوهستانی، در فاصله ۹۰ کیلومتری از گنبد کاووس و ۶۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان کاله و ۶ کیلومتری روستای گچی سسرو، بر فراز قله کوه «گوگچه‌داغ» واقع شده است.

خالد نبی نام پیامبری است که ظاهراً در سال ۵۳۰ بعد از میلاد مسیح به نبوت رسیده است. در کنار بقعه این

پیشینه تاریخی این سرزمین به ۷ هزار سال پیش و در غار کبارام واقع در روستای (فرننگ) بخش گلیکند، به دوران پارینه سنگی برمی‌گردد. پژوهش‌های تازه نشان داده است که منطقه گرگان از ۶ هزار سال پیش تمدن پیش از آریایی‌ها را در خود جای داده بود. کهن‌ترین آثار دوره نوسنگی ایران از غار کمر بندو غار هیتودر نزدیکی به شهر پیدا شده است. این آثار از آشنایی مردمان آن زمان به سفالگری، هنر بافتن، اهلی کردن جانورانی مانند بز کوهی و ساخت ابزارهای سنگی صیقلی حکایت دارد. کاوش‌های تونگ‌توده، در نزدیکی گرگان، نیز نشان داده است که این منطقه دارای روستاهای پرجمعیت، سفالگری انبوه و شبکه آبیاری کشاورزی بوده است و دیرینگی آن دست کم به اندازه شهر سوخته در سیستان است. نام این سرزمین در سنگ‌نوشته‌های هخامنشی، از جمله سنگ نوشته داریوش در بیستون، به صورت ورگانه و در نوشته‌های پهلوی به صورت گورگان آمده است.

تاریخ‌نگاران یونانی از آن‌ها نام هیرکانی یساده کرده‌اند. این سرزمین

خوش آب و هوا از آرامشگاه‌های بهاری و تابستانی شاهان اشکانی بود. در همین دوران بود که ساختن دیوار بزرگ که به نام سدسکندر شناخته می‌شود... استان گلستان سرزمین اقوام است و به دلیل تنوع قومیتی مشهور به رنگین کمان اقوام ایران زمین است.

اقوامی که امروزه در این استان زندگی می‌کنند شامل ترکمن‌ها، بلوچ‌ها، ترک‌ها (آذربایجانی و قزلباش)، مازندرانی‌ها، کردها و قزاق‌ها می‌شوند. به دلیل این تنوع قومیتی لباس‌های محلی این سرزمین نیز رنگارنگ هستند.

گنبد قابوس، بنای تاریخی مربوط به سده چهارم هجری است که در شهر گنبد کاووس قرار دارد و بلندترین برج تمام آجری جهان است

گنبد قابوس مایل گنبد که بلندترین برج تمام آجری جهان به‌شمار می‌آید، در شهر گنبد کاووس قرار دارد و مقبره قابوس پسر و شمشگیر شمس‌المعالی است و به سرپرستی خود او بنا شده است. آجرهایی که در آن برج به کار رفته از خاک گلشن است که خاک ساروجی است و این خاک را در زمان ساخت برج با اسب از دامنه کوه مینودشت آوردند. این بنا در سال ۳۹۷ قمری ساخته شده و معماران زبردست و کارگران برای ساختن این برج ده ضلعی پنج سال کار کردند. روزنه کوچکی در سقف بنا و رو به شرق ساخته شده که به نظر می‌رسد باز گذاشتن روزه و به خصوص زینت دادن به آن بی‌ارتباط با عبادات چندین هزار ساله چادر نشینان نباشد که همیشه منفذ چادرهایشان را رو به آفتاب قرار می‌دادند تا نخستین پرتو آفتاب در هر بامداد به پیکر قابوس بتابد.

مجموعه خالد نبی در منطقه‌ای کوهستانی، در فاصله ۹۰ کیلومتری از گنبد کاووس و ۶۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان کاله و ۶ کیلومتری روستای گچی سسرو، بر فراز قله کوه «گوگچه‌داغ» واقع شده است.

خالد نبی نام پیامبری است که ظاهراً در سال ۵۳۰ بعد از میلاد مسیح به نبوت رسیده است. در کنار بقعه این

پیشینه تاریخی این سرزمین به ۷ هزار سال پیش و در غار کبارام واقع در روستای (فرننگ) بخش گلیکند، به دوران پارینه سنگی برمی‌گردد. پژوهش‌های تازه نشان داده است که منطقه گرگان از ۶ هزار سال پیش تمدن پیش از آریایی‌ها را در خود جای داده بود. کهن‌ترین آثار دوره نوسنگی ایران از غار کمر بندو غار هیتودر نزدیکی به شهر پیدا شده است. این آثار از آشنایی مردمان آن زمان به سفالگری، هنر بافتن، اهلی کردن جانورانی مانند بز کوهی و ساخت ابزارهای سنگی صیقلی حکایت دارد. کاوش‌های تونگ‌توده، در نزدیکی گرگان، نیز نشان داده است که این منطقه دارای روستاهای پرجمعیت، سفالگری انبوه و شبکه آبیاری کشاورزی بوده است و دیرینگی آن دست کم به اندازه شهر سوخته در سیستان است. نام این سرزمین در سنگ‌نوشته‌های هخامنشی، از جمله سنگ نوشته داریوش در بیستون، به صورت ورگانه و در نوشته‌های پهلوی به صورت گورگان آمده است.

تاریخ‌نگاران یونانی از آن‌ها نام هیرکانی یساده کرده‌اند. این سرزمین

خوش آب و هوا از آرامشگاه‌های بهاری و تابستانی شاهان اشکانی بود. در همین دوران بود که ساختن دیوار بزرگ که به نام سدسکندر شناخته می‌شود... استان گلستان سرزمین اقوام است و به دلیل تنوع قومیتی مشهور به رنگین کمان اقوام ایران زمین است.

اقوامی که امروزه در این استان زندگی می‌کنند شامل ترکمن‌ها، بلوچ‌ها، ترک‌ها (آذربایجانی و قزلباش)، مازندرانی‌ها، کردها و قزاق‌ها می‌شوند. به دلیل این تنوع قومیتی لباس‌های محلی این سرزمین نیز رنگارنگ هستند.

گنبد قابوس، بنای تاریخی مربوط به سده چهارم هجری است که در شهر گنبد کاووس قرار دارد و بلندترین برج تمام آجری جهان است

گنبد قابوس مایل گنبد که بلندترین برج تمام آجری جهان به‌شمار می‌آید، در شهر گنبد کاووس قرار دارد و مقبره قابوس پسر و شمشگیر شمس‌المعالی است و به سرپرستی خود او بنا شده است. آجرهایی که در آن برج به کار رفته از خاک گلشن است که خاک ساروجی است و این خاک را در زمان ساخت برج با اسب از دامنه کوه مینودشت آوردند. این بنا در سال ۳۹۷ قمری ساخته شده و معماران زبردست و کارگران برای ساختن این برج ده ضلعی پنج سال کار کردند. روزنه کوچکی در سقف بنا و رو به شرق ساخته شده که به نظر می‌رسد باز گذاشتن روزه و به خصوص زینت دادن به آن بی‌ارتباط با عبادات چندین هزار ساله چادر نشینان نباشد که همیشه منفذ چادرهایشان را رو به آفتاب قرار می‌دادند تا نخستین پرتو آفتاب در هر بامداد به پیکر قابوس بتابد.

مجموعه خالد نبی در منطقه‌ای کوهستانی، در فاصله ۹۰ کیلومتری از گنبد کاووس و ۶۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان کاله و ۶ کیلومتری روستای گچی سسرو، بر فراز قله کوه «گوگچه‌داغ» واقع شده است.

خالد نبی نام پیامبری است که ظاهراً در سال ۵۳۰ بعد از میلاد مسیح به نبوت رسیده است. در کنار بقعه این

پیشینه تاریخی این سرزمین به ۷ هزار سال پیش و در غار کبارام واقع در روستای (فرننگ) بخش گلیکند، به دوران پارینه سنگی برمی‌گردد. پژوهش‌های تازه نشان داده است که منطقه گرگان از ۶ هزار سال پیش تمدن پیش از آریایی‌ها را در خود جای داده بود. کهن‌ترین آثار دوره نوسنگی ایران از غار کمر بندو غار هیتودر نزدیکی به شهر پیدا شده است. این آثار از آشنایی مردمان آن زمان به سفالگری، هنر بافتن، اهلی کردن جانورانی مانند بز کوهی و ساخت ابزارهای سنگی صیقلی حکایت دارد. کاوش‌های تونگ‌توده، در نزدیکی گرگان، نیز نشان داده است که این منطقه دارای روستاهای پرجمعیت، سفالگری انبوه و شبکه آبیاری کشاورزی بوده است و دیرینگی آن دست کم به اندازه شهر سوخته در سیستان است. نام این سرزمین در سنگ‌نوشته‌های هخامنشی، از جمله سنگ نوشته داریوش در بیستون، به صورت ورگانه و در نوشته‌های پهلوی به صورت گورگان آمده است.

تاریخ‌نگاران یونانی از آن‌ها نام هیرکانی یساده کرده‌اند. این سرزمین

خوش آب و هوا از آرامشگاه‌های بهاری و تابستانی شاهان اشکانی بود. در همین دوران بود که ساختن دیوار بزرگ که به نام سدسکندر شناخته می‌شود... استان گلستان سرزمین اقوام است و به دلیل تنوع قومیتی مشهور به رنگین کمان اقوام ایران زمین است.

اقوامی که امروزه در این استان زندگی می‌کنند شامل ترکمن‌ها، بلوچ‌ها، ترک‌ها (آذربایجانی و قزلباش)، مازندرانی‌ها، کردها و قزاق‌ها می‌شوند. به دلیل این تنوع قومیتی لباس‌های محلی این سرزمین نیز رنگارنگ هستند.

گنبد قابوس، بنای تاریخی مربوط به سده چهارم هجری است که در شهر گنبد کاووس قرار دارد و بلندترین برج تمام آجری جهان است

گنبد قابوس مایل گنبد که بلندترین برج تمام آجری جهان به‌شمار می‌آید، در شهر گنبد کاووس قرار دارد و مقبره قابوس پسر و شمشگیر شمس‌المعالی است و به سرپرستی خود او بنا شده است. آجرهایی که در آن برج به کار رفته از خاک گلشن است که خاک ساروجی است و این خاک را در زمان ساخت برج با اسب از دامنه کوه مینودشت آوردند. این بنا در سال ۳۹۷ قمری ساخته شده و معماران زبردست و کارگران برای ساختن این برج ده ضلعی پنج سال کار کردند. روزنه کوچکی در سقف بنا و رو به شرق ساخته شده که به نظر می‌رسد باز گذاشتن روزه و به خصوص زینت دادن به آن بی‌ارتباط با عبادات چندین هزار ساله چادر نشینان نباشد که همیشه منفذ چادرهایشان را رو به آفتاب قرار می‌دادند تا نخستین پرتو آفتاب در هر بامداد به پیکر قابوس بتابد.

مجموعه خالد نبی در منطقه‌ای کوهستانی، در فاصله ۹۰ کیلومتری از گنبد کاووس و ۶۲ کیلومتری شمال شرقی شهرستان کاله و ۶ کیلومتری روستای گچی سسرو، بر فراز قله کوه «گوگچه‌داغ» واقع شده است.

خالد نبی نام پیامبری است که ظاهراً در سال ۵۳۰ بعد از میلاد مسیح به نبوت رسیده است. در کنار بقعه این

پیشینه تاریخی این سرزمین به ۷ هزار سال پیش و در غار کبارام واقع در روستای (فرننگ) بخش گلیکند، به دوران پارینه سنگی برمی‌گردد. پژوهش‌های تازه نشان داده است که منطقه گرگان از ۶ هزار سال پیش تمدن پیش از آریایی‌ها را در خود جای داده بود. کهن‌ترین آثار دوره نوسنگی ایران از غار کمر بندو غار هیتودر نزدیکی به شهر پیدا شده است. این آثار از آشنایی مردمان آن زمان به سفالگری، هنر بافتن، اهلی کردن جانورانی مانند بز کوهی و ساخت ابزارهای سنگی صیقلی حکایت دارد. کاوش‌های تونگ‌توده، در نزدیکی گرگان، نیز نشان داده است که این منطقه دارای روستاهای پرجمعیت، سفالگری انبوه و شبکه آبیاری کشاورزی بوده است و دیرینگی آن دست کم به اندازه شهر سوخته در سیستان است. نام این سرزمین در سنگ‌نوشته‌های هخامنشی، از جمله سنگ نوشته داریوش در بیستون، به صورت ورگانه و در نوشته‌های پهلوی به صورت گورگان آمده است.

تاریخ‌نگاران یونانی از آن‌ها نام هیرکانی یساده کرده‌اند. این سرزمین

نگاه دهندها، راهنمای گردشگری

به راستی که بهشتی است گلستان در دریا بهشت... استان گلستان در گذشته ابتدا ایالت گرگان و سپس استرآباد نام داشت، بعدها در نوشته‌های دوران اولیه اسلامی جرجان خوانده می‌شده و از اسفند ۱۳۱۶ گرگان نام گرفته است. این استان تا سال ۱۳۷۶ بخشی از استان مازندران بود، اما در آن سال به صورت استانی مستقل به نام استان گلستان درآمد.

پیشینه تاریخی این سرزمین به ۷ هزار سال پیش و در غار کبارام واقع در روستای (فرننگ) بخش گلیکند، به دوران پارینه سنگی برمی‌گردد. پژوهش‌های تازه نشان داده است که منطقه گرگان از ۶ هزار سال پیش تمدن پیش از آریایی‌ها را در خود جای داده بود. کهن‌ترین آثار دوره نوسنگی ایران از غار کمر بندو غار هیتودر نزدیکی به شهر پیدا شده است. این آثار از آشنایی مردمان آن زمان به سفالگری، هنر بافتن، اهلی کردن جانورانی مانند بز کوهی و ساخت ابزارهای سنگی صیقلی حکایت دارد. کاوش‌های تونگ‌توده، در نزدیکی گرگان، نیز نشان داده است که این منطقه دارای روستاهای پرجمعیت، سفالگری انبوه و شبکه آبیاری کشاورزی بوده است و دیرینگی آن دست کم به اندازه شهر سوخته در سیستان است. نام این سرزمین در سنگ‌نوشته‌های هخامنشی، از جمله سنگ نوشته داریوش در بیستون، به صورت ورگانه و در نوشته‌های پهلوی به صورت گورگان آمده است.

تاریخ‌نگاران یونانی از آن‌ها نام هیرکانی یساده کرده‌اند. این سرزمین